

Aangepaste versie

04-04-2017

Sinds de indiening van het initiatiefvoorstel “Echte Groene Stroom voor de provincie Noord-Holland” zijn er een aantal ontwikkelingen geweest die van invloed zijn op het initiatiefvoorstel. Het belangrijkste is dat de Rijksoverheid op 25 november 2016 een nieuwe aanbesteding is gestart voor de levering van energie, waar de provincie Noord-Holland deelnemer aan is. De voorwaarden in deze aanbesteding stellen dat alle ingekochte stroom moet worden geleverd met Garanties van Oorsprong van wind- of zonne-energie, waarbij een deel van de groene stroom uit Europese landen mag komen, en ongeveer 30 procent uit Nederland moet komen.¹ Op 10 februari jl. heeft het Rijk de voorlopige gunning aan Eneco, Engie, Greenchoice en Nuon bekend gemaakt. Daarmee is een vergroening van de stroominkoop deels gerealiseerd en zijn de oorspronkelijke voorstellen om het lopende energiecontract te vergroenen achterhaald.

Het college van GS geeft in haar advisering over het initiatiefvoorstel aan de ambitie te delen om een bijdrage te leveren aan de vergroting van het aandeel hernieuwbare energie in Nederland. Ook kondigt zij aan een onderzoek te willen starten naar de mogelijkheden van de provincie Noord-Holland om verduurzaming van het Nederlandse energielandschap te stimuleren. Daarmee zijn echter nog geen concrete doelen rondom de realisatie van de ambitie gesteld.

De Rijksoverheid heeft als doel gesteld om “op de lange termijn” alleen elektriciteit kopen die in Nederland zelf duurzaam is opgewekt, zo veel mogelijk op rijksgrond. Omdat dit de eerstkomende jaren nog niet haalbaar is, ziet zij de jaren 2018-2022 daarom als een overgangperiode.²

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2016/11/25/aanbesteding-voor-inkoop-groene-stroom-voor-rijksoverheid-van-start>

² <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-binnenlandse-zaken-en-koninkrijksrelaties/nieuws/2017/02/10/vier-bedrijven-gaan-groene-stroom-voor-rijksoverheid-leveren>

Het aangepaste initiatiefvoorstel zorgt er voor dat de provincie Noord-Holland niet alleen gaat onderzoeken hoe het energielandschap vergroend kan worden, maar ook een concreet plan maakt om additioneel duurzaam productievermogen te realiseren ter grootte van in ieder geval het eigen elektriciteitsverbruik van de provincie (op jaarbasis tussen de 12.000.000 en 13.000.000 kWh). Hiermee draagt de provincie bij aan de lange termijn ambitie van de Rijksoverheid en vervult zij een voorbeeldrol in het concretiseren hiervan. Zo levert het inkoopbeleid van de Provincie Noord-Holland een daadwerkelijke bijdrage aan de vergroting van het aandeel hernieuwbare energie in Nederland.

Initiatiefvoorstel

Provinciale Staten van Noord-Holland, bijeen op 10 april 2017;

gelezen het initiatiefvoorstel van de ChristenUnie-SGP gedateerd 14 november 2016 en 4 april 2017;

gelezen de reactie van het College van GS gedateerd 2 maart 2017;

gelet op de wens om met het provinciaal inkoopbeleid daadwerkelijk een bijdrage te leveren aan de toename van het aandeel opgewekte hernieuwbare energie in Nederland;

besluiten:

1. te onderzoeken hoe de provincie via haar stroominkoop en andere manieren kan bijdragen aan de vergroting van het duurzame productievermogen in Nederland;
2. een plan te maken waarin de resultaten van dit onderzoek worden gebruikt om additioneel duurzaam productievermogen te realiseren ter grootte van minimaal het elektriciteitsverbruik van de provincie Noord-Holland, met daarbij opgenomen een einddatum en duidelijk omschreven mijlpalen.

Oorspronkelijke versie initiatiefvoorstel

“Als bedrijven met schone energie geen winst kunnen maken dan moet de overheid zorgen dat men met olie nóg minder winst kan maken. [...] Met een monomane focus op geld verdienen komen we er niet. Want dan kiezen bedrijven steeds weer voor goedkope olie. Dat is de realiteit. Totdat een regering zegt dat olie er niet meer in komt. De overheid kan dat doen, die heeft de macht namens ons.”

Jan Terlouw, Trouw, 15 november 2016

Samenvatting

De provincie Noord-Holland gebruikt op jaarbasis tussen de 12.000.000 en 13.000.000 kWh aan elektriciteit. Dit komt grofweg overeen met het elektriciteitsverbruik van een kleine 4000 huishoudens. De provincie koopt deze stroom in bij Uniper / E.ON. De provincie vergroent haar energieverbruik door middel van de aanschaf van groencertificaten, zogenaamde garanties van oorsprong (GvO's). Het contract voor de inkoop van energie loopt tot 1 januari 2020.³ Uit onderzoek is gebleken dat de stroom die de provincie inkoopt grotendeels wordt geproduceerd door kolencentrales en daarmee geen bijdrage levert aan de vergroting van het aandeel hernieuwbare energie in Nederland. Dit initiatiefvoorstel heeft als doel het inkoopbeleid voor stroom zo te wijzigen dat het daadwerkelijk een bijdrage wordt geleverd aan de vergroting van het aandeel hernieuwbare energie in Nederland.

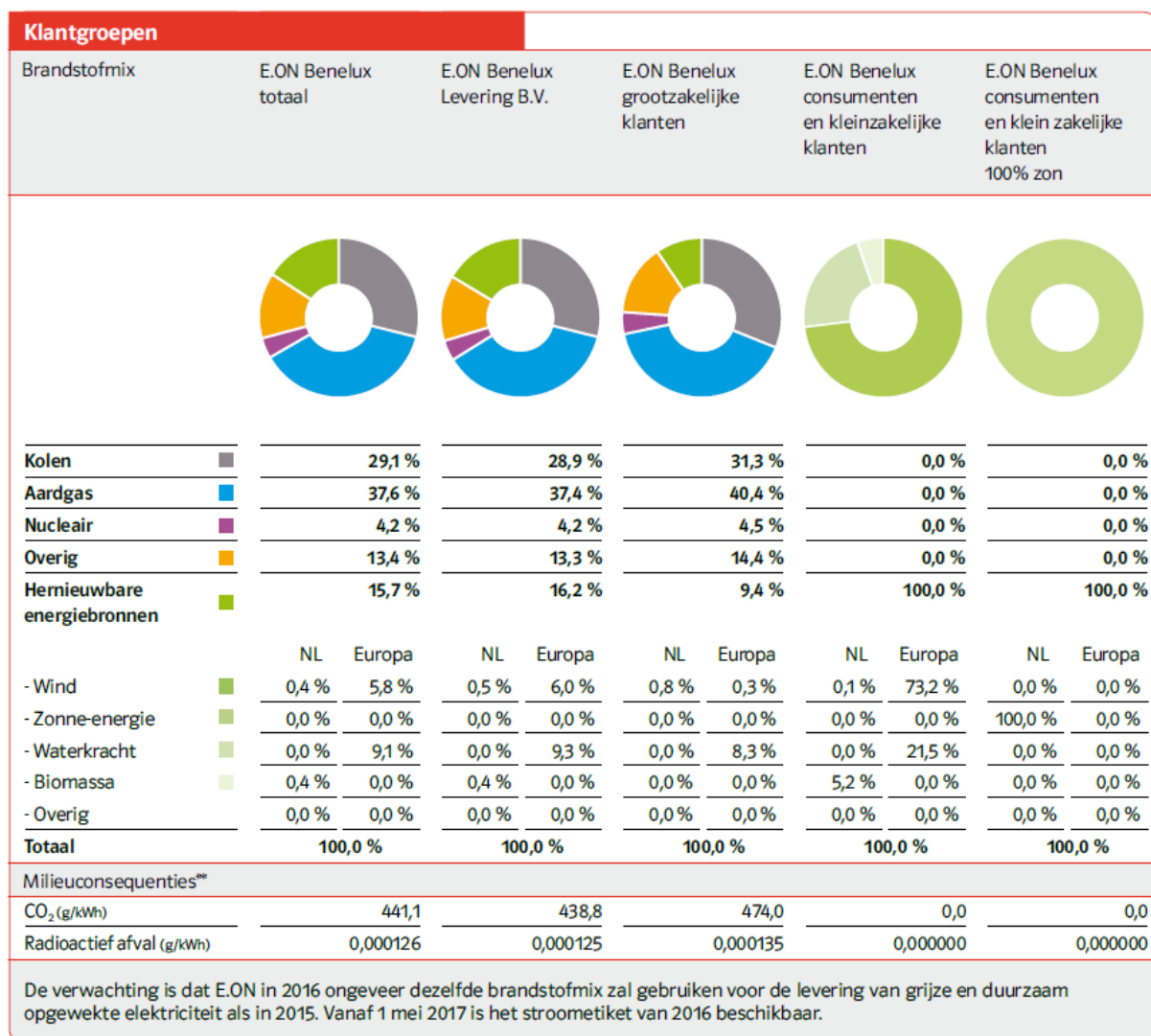
³ De gegevens over het stroomverbruik, de inkoop en het contract volgens opgave Provincie.

Welke stroom gebruikt de provincie?

De provincie koopt haar stroom in bij Uniper / E.ON. Ieder energiebedrijf in Nederland is verplicht via een zogenaamd “stroometiket” duidelijk te maken waar de stroom die zijn levert vandaan komt.

Uniper / E.ON levert die informatie via zijn website op

https://www.eon.nl/media/1139/stroometiket_over_2015_eon.pdf.

Minimale afwijking in totaalpercentage kan voorkomen door afrondingsverschillen.

** Milieuconsequenties: de gevolgen voor het milieu bij de productie van elektriciteit.

Hieruit blijkt dat de groene stroom voor grootzakelijke klanten voor 88% afkomstig is uit waterkracht (8,3% van de 9,4%). Aangezien in Nederland hoegenaamd geen waterkracht wordt gebruikt om stroom op te wekken, gaat het hier om geïmporteerde GvO's. Deze certificaten zijn grotendeels afkomstig van Noorse waterkrachtcentrales en worden los van de fysieke elektriciteit ingekocht. Ze worden gecombineerd met grijze stroom afkomstig van Nederlandse fossiele centrales. Het resultaat gaat volgens de wettelijke bepalingen door als groene stroom, maar is dus feitelijk grijze stroom met losse groencertificaten. De groencertificaten van waterkrachtcentrales uit Noorwegen dragen niet bij

aan de verduurzaming van de energievoorziening omdat er een overdadige voorraad certificaten beschikbaar is vanwege de van oudsher aanwezige waterkrachtcentrales in Noorwegen.⁴

Dit fenomeen is in Nederland wijd verbreid. Aangezien er een enorm voorraad aan goedkope waterkrachtcertificaten bestaat kan op er een haast onbeperkte hoeveelheid goedkope groene stroom worden gecreëerd. Dit wordt geïllustreerd door het feit dat de hoeveelheid verkochte groene stroom in 2015 bijna vier keer groter was als de hoeveelheid die in Nederland geproduceerd werd.⁵

Hoe kan de provincie daadwerkelijk bijdragen aan het vergroten van het aandeel hernieuwbare energie?

De provincie kan er voor kiezen om zelf installaties aan te leggen voor de opwek van duurzame energie. Om de stroom die de provincie Noord-Holland gebruikt hernieuwbaar op te wekken kunnen bijvoorbeeld 2 moderne windmolens van 3 MW worden gebruikt of zo'n 55.000 zonnepanelen.

Een andere mogelijkheid is dat de provincie met haar stroomleverancier afsprekt dat deze voor de provincie extra hernieuwbare productievermogen gaat realiseren. De organisatie WISE beschrijft op haar website een stappenplan voor grote stroomverbruikers die met hun inkoopgedrag invloed willen uitoefenen op de verduurzaming van de energiemarkt. Een goed voorbeeld van een bedrijf dat dit in Nederland heeft gedaan is de NS. De stappen zijn:⁶

- De afnemer gaat in zee met een leverancier die minimaal een voldoende heeft gescoord in het onderzoek naar de duurzaamheid van de Nederlandse stroomleveranciers (zie de ranking op <https://www.consumentenbond.nl/energie-vergelijken/groene-energieleveranciers/>). Er zijn een aantal energieleveranciers die een voldoende scoren, waaronder de Noord-Hollandse leverancier HVC.
- De afnemer stelt samen met de producent een plan op voor het realiseren van additioneel duurzaam productievermogen. Dit plan bevat naast een ambitieus einddoel ook duidelijk omschreven mijlpalen zodat de voortgang kan worden gemeten.
- Gedurende de periode waarin het additionele vermogen nog niet operationeel is gebruikt de leveranciers stroom uit andere duurzame bronnen.
- De fysieke stroom wordt hierbij samen met de hieraan verbonden garanties van oorsprong (GvO's) ingekocht.

Wat gaat de provincie volgens dit initiatiefvoorstel doen?

De provincie gaat haar stroominkoop zo vormgeven dat het bijdraagt aan de vergroting van het duurzame productievermogen in Nederland. Dat betekent dat met de leverancier afspraken worden gemaakt dat extra duurzaam productievermogen wordt gerealiseerd (dus bijvoorbeeld nieuwe zonneweides of windmolens), bovenop de duurzame bronnen die de leverancier al heeft. Op deze manier zorgt de provincie voor een toename van de hoeveelheid duurzame energie die in Nederland wordt opgewekt. In de eerste instantie probeert de provincie deze afspraak te maken met haar huidige leverancier. Wanneer dat niet mogelijk is, stapt de provincie over naar een energieleverancier met wie deze afspraak wel te maken is.

⁴ <https://www.consumentenbond.nl/energie-vergelijken/groene-stroom-5-misverstanden>

⁵ Informatie afkomstig van <https://wisenederland.nl/groene-stroom/wat-sjoemelstroom>

⁶ <https://wisenederland.nl/groene-stroom/overstapadvies-bedrijven>

Initiatiefvoorstel

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen het initiatiefvoorstel van de ChristenUnie-SGP gedateerd 14-11-2016;

gelet op de wens om met het provinciaal inkoopbeleid daadwerkelijk een bijdrage te leveren aan de toename van het aandeel opgewekte hernieuwbare energie in Nederland;

besluiten:

- ~~3. de stroominkoop van de provincie zo vorm te geven dat het bijdraagt aan de vergroting van het duurzame productievermogen in Nederland;~~
- ~~4. GS opdracht te geven met haar energieleverancier zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk per 1-7-2017, afspraken te maken waarin is vastgelegd dat:~~
 - ~~• additioneel duurzaam productievermogen wordt gerealiseerd ter grootte van minimaal het elektriciteitsverbruik van de provincie Noord-Holland, met daarbij opgenomen een einddatum en duidelijk omschreven mijlpalen;~~
 - ~~• gedurende de periode waarin het additionele vermogen nog niet operationeel is de leveranciers stroom uit andere duurzame bronnen gebruikt en de fysieke stroom hierbij samen met de hieraan verbonden garanties van oorsprong (GvO's) inkoopt;~~
- ~~5. wanneer het niet mogelijk blijkt bovenstaande afspraken te maken met de huidige leverancier, GS opdracht te geven om PS voor 1-7-2017 een voorstel te doen over:~~
 - ~~• het zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk per 31-12-2017, beëindigen van het contract met de bestaande leverancier;~~
 - ~~• het contracteren van een leverancier die minimaal een voldoende scoort in het onderzoek naar duurzaamheid van de Nederlandse stroomleveranciers, met inachtneming van bovenstaande afspraken.~~